

PERIÒDICH VERMELL

:: SALUT PÚBLICA :: INTERESSOS POPULARS :: ARTS Y LLETRAS ::

DOS QUARTOS DE L'ONEROS SUELTO: TRIMESTRE EN ESPANYA Y ULTRA MARS: LO MÉS SUELTO DOS QUARTOS: CURSOS ESTABLES: SETZE REALS TRIMESTRE: NÚMERO SUELTO DOS QUARTOS

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Ronda de l' Universitat, 96. BARCELONA

LOS COLABORADORES NO SE PAXEN OBLIGARIS MÉS QUE DE LAS AFIRMACIONS MÉSAS EN LOS ESCRITOS FIRMATS PER ELLS: SOLS LA REDACCIÓ ES RESPONSABLE DE LO QUE NO VA FIRMAT

LA CLATELLADA

ESTUDIS BIOLÒGICHS DE LABORATORI

Lo senyor director de LA TRAMONTANA m' ha fet l' honor de dirigir-me una atenta invitació perquè escrivís un article sobre higiene per tan estimable setmanari. Gracias per la distinció; però ja s' podia haber pres la pena de donarme assumpto, que en aquesta moderna Lutècia — qu' equival á dir ciutat del fanch — no per cert n' hi havia de faltar.

Lo cas es que aquest compromís — lo de complaure á un amic — me sorpren en mitj de las més intrincadas tascas de ma professió, y distrayntme de mos treballs científichs, me fa l' efecte d' una clatellada, rebuda quan ménos un se l' espera. ¡Una clatellada!... Donchs bé, senyor Director, no m' mouré de casa, y ja tinch tema; un tema bo per LA TRAMONTANA. Velhiauquí, que sens alsar los ulls del paper, vaig á tractar d' un assumpto higiènich, que fins avuy no crech haje sigut desenrollat per cap sabí ab la serietat que s' mereix: *acció fisiològica y valor higiènich de las clatelladas*.

Definim primerament los termes. ¿Qué s' deu entendre per clatellada? Hi ha cosas que, una volta sentidas, no necessitan definició. Lo qui ha rebut una clatellada, ja n' te prou; no n' necessita d' altre per saber empírica y fins científicament lo qu' es; es á dir, per coneixe la seva essencia, los seus efectes y fins los seus accidents. Però nosaltres, desde un punt de vista dogmàtich, hem de emprendre la definició de la clatellada, elevantnos sobre l' sentit vulgar y considerantla baix lo noble prisma de la matemática pura. Aixís mirada, la clatellada no es mes que la quinta potencia de la bofetada y del naret. Considerada físicament, ó sia per lo concepte del seu mecanisme íntim, dirém: que la clatellada consisteix: *en la aplicació violenta de la palma de la ma d' un en la superfície del clatell d' un altre*.

De aquí resulta, que en tota clatellada complerta, es á dir, arribada á terme, hi ha que distingir: la ma que dona y lo clatell que reb. La ma que dona es naturalment la persona agent; lo clatell es la persona pacient, ó com si diguessim lo predicat de aquesta segona de activa. Lo verb es sempre un dels temps de pegar.

Hi ha clatells especialment conformats per rebre clatelladas, com per eczemple lo clatell de frare. Altres clatells que semblan destinats

á repelir clatelladas: lo dels noyets y l' d' aquells que crien molta llana. Pero es lo cas que, entre nosaltres, los clatells més reverents solen ser los més universalment preservats de clatelladas, mentres que los clatells llanuts y los més sechs y nerviosos son los més frecuentment atormentats, precisament per la ma dreta dels que posseixen las més altas aptituts orgánicas de clatell per rebre. Singular anomalia, que prova que la nostra civilització dista encare d' arribar á la altura de la de la nació francesa, ahont están de moda las clatelladas oficials en favor de la gent més clatelluda. Quan un francès veu un bon clatell, no te que glatirse, com ho fem nosaltres; ja sab que per tal clatell hi ha una ma forta que l' hi aplica la conseqüencia.

Però no ns desviém y lliuremnos de confondre la clatellada física ab la clatellada moral. D' aquesta no n' hem de parlar avuy, puig nos hem d' atendre á la primera. ¿Quins son, donchs, los efectes fisiològichs de las clatelladas? En lo que la dona, si l' administra ab goig y garbo, una satisfacció, un plaher indescriptible y unas ganas de repetir. Lo contrari efecte observa lo que reb la clatellada: sent dolor, sent comogut lo cervell, un soroll atronador se l' hi propaga á las aurellas y, per lo comú, no l' hi quedan ganas de rebren un' altre; ans al contrari, se l' hi alsa instintivament lo desitj de convertirse en administrador de doble y triple clatellada, en la part molsuda del próxim que l' hi ha fet la finesa de recordarse de la part mes alta de la seva espinada y més posterior del coll.

Aixís quedan clarament determinats los efectos fisiològichs de la clatellada; pero ¿quina es la seva importancia higiènica? ¿tenen las clatelladas alguna aplicació en la ciencia del bon viure? Es evident que si ns haguessem de nutrir de clatelladas, no estariam gayre grassos; si alguns que reben clatelladas están grassos y tenen clatell de tres y fins de quatre arrugas, no deuen lo greix á las clatelladas; al contrari, tot porta á creure que l' seu greix era molt anterior á n' aquellas, las quals foren rebudas en virtut de la misteriosa atracció que un bon clatell eczerceix sobre la palma de la ma dels circumstans. Diguém, donchs, que si be no está del tot demostrat que las clatelladas afluqueixin, en l' estat actual dels coneixements, pot afirmarse que *de clatelladas ningú n' está gras*.

Un efecte innegable de la clatellada, es lo de sacudir la son y donar disposició per treballar més y més be. Pregunteho als aprenents, als noys d' estudi y als que aprenen solfa. En tal

sentit, una clatellada pot ser un equivalent higiènich á un plat de sopa de caldo ó d' un traguat de ví, y te la ventatja de ser molt més barato y tenirla sempre á ma. Si no fos alló de *donde las dan las toman*, es ben segur que ls mestres d' estudi y ls amos farian un us molt més frequent del que solen fer de las clatelladas.

Hi ha, per últim, una aplicació més trascendental d' aquest recurs higiènich: quan un se escola pe l' nas, de modo que ni duas palletas posadas en creu, ni l' alsament dels brassos, ni l' aygua ab vinagre, ni l' oració de la vella han pogut contenir lo flux de sang, deulhi al pacient una bona clatellada, y veurém com desseguida queda estroncada aquesta hemorragia, que, parlant científicament, se n' diu *epistaxis*.

Ja ho veuen, donchs, lectors; las clatelladas son bonas y malas. Bonas per donarlas; malas per rébrerlas. Administradas á temps, poden ser un recurs econòmic y donar forsa y aptitut pe l' treball; per fi, en altres casos, serveixen per deturar la sang del nas.

Bastan aquets lleugers apuntes per deixar esbossada la gran qüestió de la *acció fisiològica y valor higiènich de las clatelladas*; queda aixís pagat un modest tribut á la ciencia. D' esperar es que ls sabís fixarán la seva atenció sobre aqueix punt tan important de la biología, fins avuy tan descuidat, y que, ab nous estudis y atentas reflexions, ilustrarán la qüestió que avuy no ha fet més que desflorar eix infatigable servidor de la humanitat

Dr. CRUELLS

UN ESBRONCH

«—: Qué fas per 'quí, bona pessa!
los casats han de se' á casa;
perdre la nit al Liceo,
¡si que n' tens poca de latxa!...
Quin eczemple de donar
un home de pes y panxa,
y que ab lley ó sense lley
n' es un pare de la patria!...
Mes no es cert que tú t' proposis
perdre la nit com tants d' altres;
tu, diferent de tothom,
vens á provar si la guanyas.
¿Vritat que no m' equivoco?
Si aixó está en lo teu caràcter,
es com vici que t' domina
y ve á ser la teva flaca:
tu sempre buscas als tontos
y de tontos ara s' tracta,
per veure si fas conquistas,
si pescas alguna ganga.
Aquest, aquest es l' assumpto
que tu hi donas importancia,

los demás tant se t'endonan; pero fillet, passen altás pe'ls Tenorios que son cursis y com tu tan sabatassas; no t'ho pensis fer conquistas, no arreplegas ni una raspa. Ja ho sé que t'creus se' u: bon mosso, y que tan sols ab mirarte caurán alé teus peus las donas dihente:—Salero, tu m' matas: y ó m' entregas ton amor ó enmatzinas, y la caixa.— Si que n' vas d' errat de comptes, ¡y que n' ets de papanatas! ¿que no has vist la teva filla? ¿no tens mirall per mirarte: curt de camas, llarch de cos, dos pans de crostons per galdas, y... ves á llogá un camalich que t'ajudi a dur la panxa. Ja te n' pots entorná al llit qu' aixó es la lluna, y no passa aquí com al Consistori, qu' embadalits escoltante los teus companys de fatigas resignats los cap abaixan y diuhen si, diuhen no, segons lo que tu 'ls hi manas. No m' fassis paper de Toni, ja t' coneix y un bon xich massa. ¡Dius que no: escolta una mica, que t' coneix vaig á probarte. ¡Tot l' istiu als caballets ab palco y d' arros no anavas sent lo derrer que n' sortia...? veyas si ets tinent d' arcalde, si has armat més rebombori que no n' armá la Camancia, entre alló del Cementiri y aquell carril del ensanxe, y la gresca dels consums, y l' votá 'ls escombriayres, y l' ja tan famós tramvia que ha de passar per la Rambla, per lo carrer de Fernando y la plassa de Sant Jaume, y alló que s' diu la Reforma que á la ciutat vella cambia com si s' girés una mitja, no deixantne d' ella rastre ab lo sol temps de pensarho ab tota la sal y gracia; y tantas altres cosetas que ja podem dir cosassas, en que ab frequencia s' barreja de negoci la paraula, y en las que l' primer paper acostumas á quedarte del públich no fentne cas, y á prova dels seus desayres, qu' en tot y per tot y á dojo cada dia te n' regala, y tu fort á la cadira per més que t' tirin tomátechs ni que s' parli de decencia, ja que manant en Sagasta d' haver caigut de bigotis lo teu amo y senyó en Cánovas, fins per cegos de naixensa siga una prova ben clara. No hi ha pitjor sort, ja s' diu, que l' que no vol escoltarne, y tu no vols, ni t' convé, ni clar, no t' dona la gana. ¡Ho veus, home, si t' coneix? ningú á tu t' pendrà per altre; si t' han retratat de franch quasi be cada dissapte y l' teu físich de memoria ja l' te aprés fins la quitxalla. Vaja, ves en nom de Deu, ves al restaurant, que hi faltas, que l' fondista ja t' hi espera, qu' ell busca 'ls homens de barra. Aixó no t' ho tinch' de dir, no hi posarás cap obstacle; al revés de si t' aviso que fugis á pas de carga de Casa de la ciutat, en aixó 'ls consells no hi valen; res, ni á fums de sabatots, se logra deixis la plassa; y es que sabs que un cop perduda, may més la tindrás guanyada, y ¡adeu per sempre tiberis! y ¡adeu per sempre las gangas! y quan s' hi ha posat carinyo es molt trist perde la vara.»

Aixó digué una disfressa á un senyó al ball del dissapte, escoltantlo molta gent que reya y de mans picava. Xano xano al restaurant l' esbronat, sens inmutarse se n' va aná' aixis que l' esbronch referit, va terminarse. Portava las calsas curtas y tenia molta panxa.

P. P. P.

COSAS DE LA SETMANA

Noticia de sensació: «Ja no plou.»
Aygua del cel, entenemnos, que lo qu' es credencials potser may n' havian plogut tantas com ara... Y que no cauhen sobre mullat; deixeus de set anys de fer pregarías cada dia pera que cessés la sequedat y may venir una sola gota d' aygua per apagar tanta set com hi havia.

Y la pluja de credencials ne porta un' altra que la segueix com lo gegant bejarano ó l' xino (que á n' aquest objecte l' acava de contractar la empresa del teatro del Circo) al frare llech de la sarsuela *Los Madgyares*: la de las cessantias. Aquesta es la dolorosa per los que tenen la desgracia de que 'ls hi caygui damunt, y que no hi valen parayguas, ni mudar de cop y volta de modo de pensar. Aixó últim te alguna excepció; algun general, que vostés coneixen de segur, ó que l' han vist quan menos, ja que no 'lia perdut ocasió, lloch, ni circunstancia pera deixarse veure y lluhir la seva arrogant figura, los ne podria donar resposta.

A propósit, ja qu' hem parlat de generals. Aquest any no s' ha pogut veure á peu y repartint barretadas á tort y á dret al que se n' havia fet d' en Carnestoltas. Aquell home sech, encarcerat, magre y lleig, que sense cap dubte era l' general que menos llágrimas havia fet llensar pera obtenir son elevat grau y las innumerables condecoracions que gayre be li estripava lo pit de la casaca. Ningú ab més popularitat qu' ell; ja poden venir citant aquest ó aquell altre, no li arriban ni á la sola de la sabata, dich, de la bota, qu' era l' calsat que usava quan anava de serio y de uniforme. Y modest com ell sol, las funcions del seu mando duraban deu ó dotze dias: alashoras, com era natural y aixis devia ferho, se donava llustre; després, paísá altre cop, ne donava á las botas y sabatas dels seus parroquians.

Tan-de-bó que la seva conducta tingués imitadors! no hauriam de carregar fent lo gasto diari de tantas plepas com omplen lo pressupost y vuydan la caixa.

Mes no es estrany en cap manera, ni es per falta de voluntat si aquest any nos havém vist privats del gust de que 'ns assaludés l' inclit general á que 'ns referim. Lo pobre home es mort; va morir deixant de viure y si un mort no respira, ménos pot, per més que desitji y per més general que siga, anarsen al Parque á fer l' home.

¡Que li agradava aquell siti de recreu! No se n' recordan haberli vist...? No se n' movia pas, vinga passejarse amunt y avall, filosofant tal vegada; pero ne responem com de nosaltres mateixos, no li passá may pel cap lo quedarse pera ferhi fer l' exercissi á la seva escolta, ni molt ménos destruirlo pera edificarhi de nou la Ciutadela. ¡Ca havia de pensar! estimava massa á Barcelona; no era amich de donar cops, ni de voler plantar cara ni fer l' home als barcelonins.

Pot ben darsen per ditxós lo Parque: ve á ser una especie d' iman per atraure generals. A tots los hi agrada, pero á n' alguns los hi passa alló de no n' tastas y te n' has d' estar.

Mort lo general d' en Carnestoltas, los bromistas estavan de dol y en aixó s' deu que tan pocas disfressas corressin pels carrers. De las pocas que corrian moltas sobraven, aixis com també los carros plens de mascarons y, posats á dir lo que sobrava, per més que sigan ó vesteixin de senyors, no hem de deixarnos al tinter los individuos que omplian los balcones, del Ateneo, dels sábis fent actes impropis de gent formal y posantse á nivell dels que embolicats ab peluts y ennegrits ab sutje de la xemeneya, ab perdó siga dit del Brusi, no donaban pas la rahó als que sostenen que Barcelona es una ciutat culta y morigerada. Qui demostrá aixó y ho prová fins á la evidencia sigué la societat *L' Eura* ab la brillant y magnífica cabalgata que recorregué nostres carrers en las nits del diumenje y del dimars. Trajos riquíssims, bon gust y esplendides, carretelas de luxo, soberbis tronchs y un sorprenent carro alegórich. Un aplauso merescut los hi doná continuat, la apinyada multitud qu' omplia los carrers del curs.

Si be bunyol, no ha faltat enterro aquest any. Sorti del carrer de Amargós. Un centenar de xicots y un altre centenar de ganassas tots ab llansols y atxas de vent, acompanyavan á un individuo que dins de una caixa de morts y sobre de un bayart va consentir, sense careta, que l' passejessin per la ciutat. Hi ha d' haver gent per tot en aquest mon; de no ser aixis; com se podia haver fet la parodia d' aquells celebrats enterros dels que se n' guardan tantas memorias? A ne l' bullici d' aquets dias contrastá lo dimecres ab un silenci sepulcral; tothom surtí á fora; lo dia hi convidava. No quedá ningú á la ciutat, més que uns quants vestits de cucurulla que á la tarde se n' anaren desde Sant Felip Neri á la Mercé y vice-versa, un cop estigueren llestos de la feyna que allí tenian.

Un amich nostre, que á las cinch del matí sortí del ball, se ficá al llit y no s' llevá fins á igual hora de la tarde. Surt de casa y s' topa ab la professó de congregants de que hem parlat y ab la son als ulls encara y mitj badallant, va exclamar: ¡No sé com la autoritat ho permet; ja som á la quaresma y encara corren disfressas...!

Rosendo ARÚS y ARDERIU

L' ABNEGACIÓ

POEMA ÉTICH

No coneix ningú tan prácticch com lo senyor Castelar. Directors com ell d' orquesta no n' hi ha hagut, fins ara, cap. Sigán músichs de cap d' ala, ja sigán músichs tronats, tremendos, perdona vidas, pacífichs y moderats, felissos, un poch tarumbas, ó llestos y espavilats; ja estigan renyits de veras,

ja tan sols enemistats, ja hagin arribat á batres fins á ferse trenchés al cap, ja s' hagin portat cent voltas á devant dels tribunals fent denuncias de delictes y condemnas demanant d' imposició de penas que marca l' códich penal, ab tanta sanya y empenyo com si fossin criminals, que tots ficats á la orquesta confosos y barrejats, ell ab un cop de batuta tots los fa anar á compás. ¡D' aixó n' dich homes, recristo! ¡D' aixó n' dich mestres com call!

Fa alguns anys que aquesta orquesta per causas que tothom sab, no havia vist la batuta ni sonaba en cap sarau, y quan los músichs d' orquesta no tenen feyna plegats, cada hu s' busca la vida del modo que pot y sab; y forman collas petites y contractan embalats y saraus de llumanera y enterros civilisats; alguns d' ells deixan las soltas buscant per altre costat; los uns guanyan alguns quartos fent altres publicitats; n' hi ha que s' fan amichs dels pobres, altres pobres dels companys, fins n' hi ha que per no perdre ni l' oido ni l' compás s' entretenen fent campanas de sonidos variats, y las tocan y repican per los pobles y ciutats; y com sempre en aquestos cassos surt l' envidia personal, allavors entran las grescas naixen las rivalitats y s' fan una guerra atrós y s' diuhen mil disbarats y s' trahuen los draps al sol, ja en mentida ja en vritat; y aixó es lo que succehia á la orquesta Castelar. Pero ha arribat ja l' hora en que l' mestre 'ls ha cridat y 'ls ha dit:—Noys, á las flautas, violons y contrabaix clarins, trompons y trompetas, bombo, platets y timbals; afineuho tot de pressa poseho á punt de sonar, prepareu los faristols, que tot estigui arreglat per lo dia que m' convinga donar lo primer sarau.

(Seguirá.)

(Cassat al vol lo diumenje passat en la botiga de ca n' Parés)

—¡Qui no vol creure la bona mare te de creure la pell de cabra! Ja s' ha acabat aquell temps en que l' ilustre Manjarrés era objecte de las desatencions dels deixebles.

—No me n' parli, home, no me n' parli. Ara ho veig que no sapiguem aprofitarnos de las sabias lliçons d' aquell mestre.

—Lo be no s' coneix fins que s' pert. ¡Oh! y avuy encare no s' poden queixar, pero deixi que s' casi aquell senyor crítich de bellas arts, que tinch entés será prompte, y llavoras si que plorarán á n' en Manjarrés.

—Perque l' Academia de Barcelona es...

—Siga pe l' que s' vulga. Lo nombrament ja está fet y avuy tots los diaris portan la noticia, y fassili un nus á la cua.

(Entran en Llátzer y en Tomás y tenim de sentirlos).

—¡Bravo! aquesta setmana está bé. Pintura y escultura son ben representadas. ¡Quin busto més preciós! ¿Es en Rubinstein?

—Si, home, prou semblansa que te. Per mí lo senyor Atché no ha produit res mellor fins avuy. Si l' veu á n' ell, amich Llátzer, dónguili la enhorabona.

—No troba que á primera vista sembra lo busto d' en Marat, aquell de la revolució francesa?

—Calli, calli; deu buscarhi ets y uts porque veu que no ha fet alló de passar lo pinzell per las carns, com en lo busto de l' altre dia.

—¿De qui es aquesta figureta tan enfarinada?

—No hi ha firma, y ha fet molt santament son autor.

—A mí no me la pinta; ja l' coneix, es lo mateix que pintá aquella senyora tan esquilada que pesca peixos en un globo de vidre, que passará una eternitat penjada en aquell pany de paret.

—També m' ho sembra. Pero no entench com una persona tan reputada exposa aquestas cosas. ¡Miris los ulls que desencaixats! y aquest bras que descansa sobre la cadira; ¿d' ahont vé?—

Aquest retrato d' en Campmany m' agrada...

—Be, pero aquestos dos punts clars del pit son molt crusos y desentonan.

—Ja veurá, es un defecte que ab facilitat se pot cometre y s pot corregir també. Quan un te 'ls ulls continuament demunt d' algun objecte d' art, coses aixís acaban per passarli desapercubudas.

—¡Oh! aquestos dos quadrets d' en Mas sí que valen un imperi... ¡Son lo mellor que s' ha exposat á ca 'n París!...

—Sosseguis, sosseguis. Aviat semblará en Quijote, si segueix per aquest camí. Mentres no 's tracti del impresionisme, tenim l' home més trempat que unas pascuas, pero en tractantse dels seus llibres de caballeria, ¡adios!

Miris: aquesta expressió de vosté, aixó de que no s' ha exposat res mellor á casa en París, me confirma un cop més en lo que l' hi he dit cinquanta vegadas. A casa en París, ni en cap altra establiment de Barcelona s' exposa molt poch que pugadirse: aixó es bó, verdaerament bó. Ja parlarem llargament d' aixó un dia que estiguem de calma. Jo só refractari al impresionisme, pero quan se 'l tracta tan be com ho fa en Mas y Fontdevila generalment, no sempre, l' aprecio com se mereix. Aquestos dos quadrets van molt be de color, de llum, de perspectiva, així linear com aérea; son de composició fácil y original, no l' hi nego; pero no s' entusiasmi tant y tant.

Lo señor Mas tindria d' emplear son talent artístich en altre sentit, no pas pintant marinas. Aixó está bé que ho fassin aquesta colla que no son ni serán may cuca ni aucell. Lo señor Mas deu saber que l' art sempre s' ha proposat un ideal en relació al estat ó modo de ser de cada época, y si be es vritat qu' estén en un periodo de tranczió, aixó no pot servir d' excusa, perque la tranczió aquesta durará mentres lo mon progressi, y ¡tant-de-bó que duri sempre! Dich que no pot servirli d' excusa, perque es sabut que avuy están marcadas duas grans tendencias en la societat: una que va al estancament y altre al progrés constant. Aquesta última viu en las tenebras, com hi visque lo cristianisme en sos primers temps, pero sas teorías, tan brillants y tan bellas, son conegudas de tots aquells que s' preocupan del miserable present de l' humanitat y de son porvenir. En ellas s' hi troba un manantial pur y verge encare per l' artista, puig descubreix horitzons ignorats per aquells que al art se dedican, com ho proba lo fet de no haberli parat atenció mes que un pintor francés, que (dit sia en llohor de la societat d' avuy) pagá ab un continuat martiri l' horrible crim de ser un innovador.

—No es vosté justament enemich de lo nou en l' art? —S' equivoca. Tot lo més soch un contrari pacífich de certas maneres d' eczeutar. En quant al ideal del art so partidari de una reforma de trascendencia, no somiada encare per aquestos partidaris de la ignocenta moda.

—Jo m' creya que vosté era un conservador com una casa. Tenim de parlarne detingudament de totes aquestas cosas, perque m' ha cridat l' atenció.

Taquigrafiat pe 'l sistema K.

Aquesta setmana ja ho veuen: alló d' una lámina 'ns ha semblat poch, y 'ls ne donem duas, ben variadas y bonicas, per que pugan triar.

Nosaltres som aixís: com lo públich ens ho recompensa, no som desagrahits.

En aquell carro en forma de bressol que anava per la rua demanant caritat per la Casa de lactancia, entre altres disbarats, hi havia 'l següent:

Tirar caridad para los niños

No sé si aixó de tirar caridad deuria redactarho algun albergat de la Casa, en qual cas es dispensable per la edat.

Si no es aixís, bé podia demanar lo redactor que l' hi tiressen una gramática, que de bon profit podria serli.

Á Reus son uns gats dels frares.

Aquestos últims dias de carnaval n' han fet de verdas y de maduras.

Veyent que se 'ls preparava mal temps per la broma, van fer unas rogativas perque deixés de ploure, y esclatá un sol capás de fer suar á qualsevol contribuent.

Després dirán que la Providencia no respon á lo que 's demana ab devoció!

Previsors en alt grau, enviaren un telégrama ab contestació pagada, impetrant de la infalible gracia de S. S. Lleó XIII que, en cas de pluja, los hi permetés traspasar lo carnaval á la quaresma, confesantsen després, per suposat, puig aixís s' aprofitarian de tots modos los numero-

sos gastos que ja hi havia fets per obsequiar al rey de la broma.

Vaja, que 'ls ganxets sempre han sigut y serán uns chichs molt trempats.

Y ara diguin que no te rahó de ser alló de Reus, París y Lóndres.

En Aranda de Duero l' arcalde, conservador pur sang per més senyas, ha fet suspendre las funciones de teatro.

¿Creurán vostés que deuria ser per atentat á la moral, ordre públich ó altre cosa, eh?

Donchs no senyors; era, deya l' arcalde, perque las funciones dramáticas distreyan lo fervor per anar á las misiones.

Comentari d' un periódich madrilenyo: —«Que deixin á las compañías lo ferse ellas mateixas la competencia.»

En un poble de la Mancha, una modesta donzella ha abandonat á sos pares per seguir á un humilíssim ministre del altar.

Res, aficions á la vida contemplativa.

La cabalgata de L'Eura, que las nits del diumenje y dimars passats recorregué los carrers de Barcelona, fou digne d'elogi per tots conceptes.

Representaba las cinch parts del mon figuradas per habitants de totes ellas y coneguts personatjes de cada país, sentne casi tot notable, pero sobresortint los tipós persas, altres d' africanos, alguns de l'Oceania y una carretela d' América ahont los postillons eran micos y 'ls lacayos lloros.

Lo carro final alegórich, ab llum Drumont y fochs de bengala, semblava un quadro mitològich vivent. Tenia forma d'hemisferi y feya un efecte mágich.

Tot Barcelona ha tributat un aplauso á L'Eura, que tampoch l' hi escassejem nosaltres, puig lo té ben merescut.

Lo tros del carrer de Ronda que deyam l' altre dia, desde l' Universitat á la vía de Sarriá, continúa y qui sab fins quan seguirá sentne lo Calvari de carreters y bestia que tenen la degradacia de passarli.

No podem calcular lo número de carros que també hi han volcat aquesta setmana, puig may n' hi faltan. Lo dijous al mitj dia, mentres n' estavan alsant un que traginava botas y que s' habia mitj xafat, al costat seu ne tombá un altre carregat de carbó que per poch agafa 'l carreter á sota. Un cabo y un inspector de municipals que passaren dongueren una mirada compasiva á n'aquell quadro, y tocaren pipa silenciosos.

Ben segur los donava pena presenciar aquellas escenas tan poch dignes del bon nom de Barcelona!

Molta gent ha cregut que la Associació de cassa y pesca 's limitava á fer la festa á Casa la ciutat y després un dinar á can Justin.

Donchs los que creuen aixó s' enganyan miserablement, ja que, á més de la lluhidíssima festa de la clausura oficial de la cassa, tingué lloch un congrés cinegétich, ahont se prengueren acorts importantíssims y acordaren que 'l sindicat, que tant se desvetlla per los interessos del país, y de la associació venatoria, passés á Madrid á gestionar á la vora del Govern la realisació dels acorts presos.

Entre 'ls pochos carros que han cridat l' atenció aquest any en la rúa, mereix citarse 'n un de mascarons ficats dintre de sachs ab lo cap de panotxas de blat de moro.

Las intencionadas inscripciones que portava, sembla qu' aludian á n'aquell blat de moro que tant doná que dir y remenar en Barcelona.

No 's diu que 's tornés roig cap regidor.

Se comprént; l' indirecta no podia anar per ells ja que no crian gallinas.

Peró 's menjan l' arrós ab pollastre.

Lo diumenje passat, á l' hora de la rúa, quan la Rambla bullia, vejerem pe 'l carrer dels Escudellers una colla de cucurullas que cantavan ab veus d' espanta criaturas unas cansons que feyan posar carn de gallina.

Molts ho prenian de prompte per una mascarada de tranquils.

Fins duas máscaras volian anar á esbrincarlos, pensantse que alló era cosa de carnestoltas. Sort que un devot va advertirlos la equivocació.

—Si pregan per nosaltres, digué ab veu de máscara una disfressa, ja podem divertirnos descansats.

Y passá saltant y fent cabriolas pe 'l de las cucurullas.

Cosas de carnaval.

Hem rebut de París una bonica plana de caricaturas de nostre colaborador Pere Eriz, que es un artista castellá, catalá, parisien y cosmopolita molt trempat. La insertarem en un dels próxims números.

Lo carro final de la cabalgata de L'Eura tampoch va poguer lliurarse del fanch del ensanche de nostra ciutat.

Lo diumenje, al sortir del mercat de Sant Antoni, quedá ensorrat fins al botó habent sigut inútils quants esforços se feren per aixecarlo, y tenint de seguir avant, ab gran retrás, la cabalgata, sens poguer portar al final lo que més bon efecte debia causar al públich.

L' endemá encara continuavan venentse bitllets dels empedrats.

Un periódich barceloní, al donar compte de la cabalgata de L'Eura, diu que cridava molt l' atenció del públich lo mitj hemisferi del final.

¿Mitj hemisferi?

Home, per l' amor de Deu; pera ser periódista 's té que saber lo qué s' escriu.

¿Que no sab que hemisferi vol dir mitja esfera?

Bé, potser vol dir que se 'n quedá la meytat pe 'ls fanals.

SALT DEL CABALL

Grid puzzle for 'SALT DEL CABALL' with numbers 64 and 64 on the sides. The grid contains letters and numbers, with some cells crossed out.

ZEREP

GEROGLIFICH

:: + 1/4 OO MAI GG Ana

SI-MATA

SOLUCIONS

Á LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT

ENDEVINALLA : Escopeta

GEROGLIFICH . . . La partida de la porra va negre

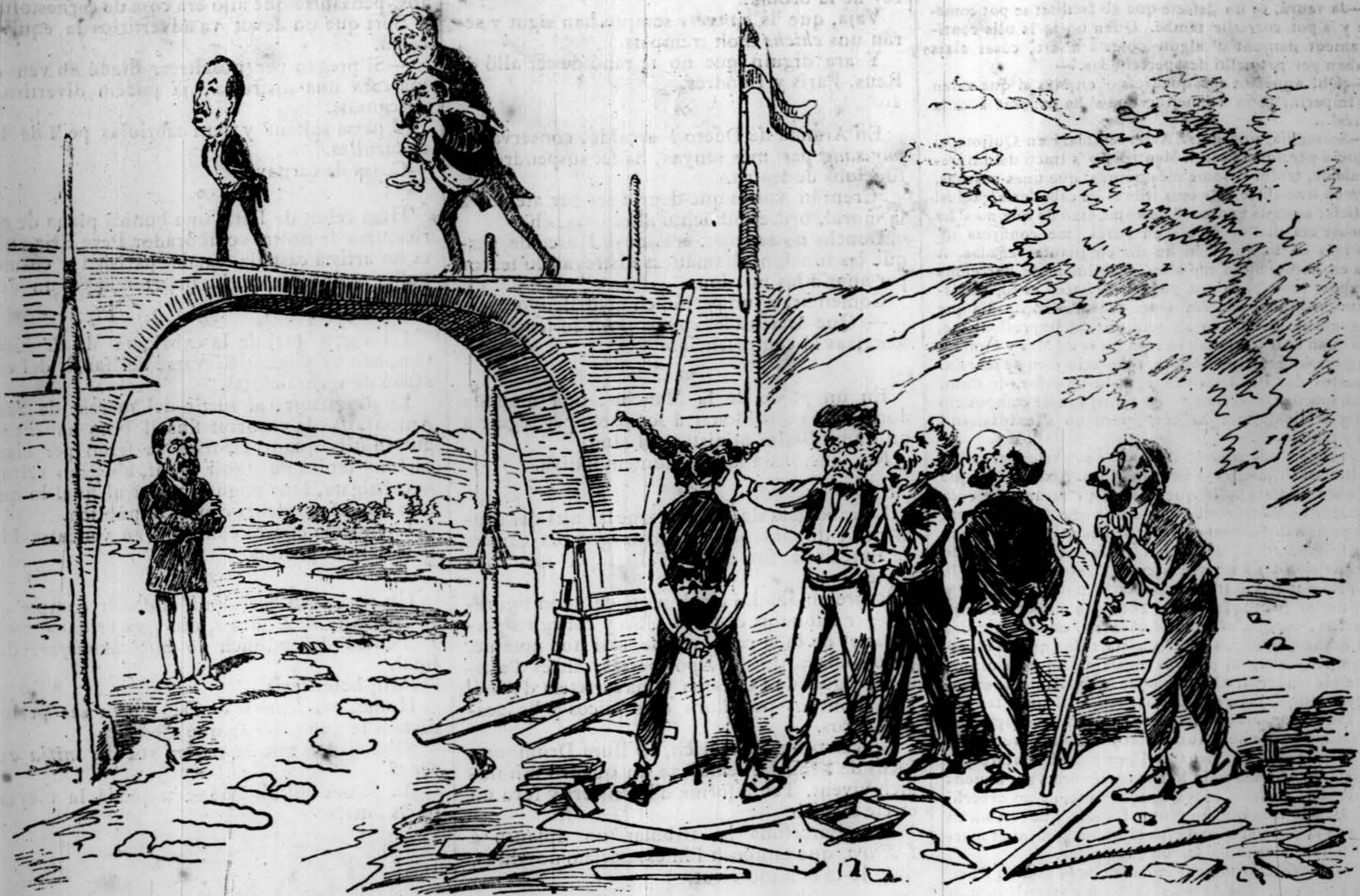
CORRESPONDENCIA

Peranofra petit. Lo salt del caball be: arreglant ó cambian los versos que son dolents, lo publicarém. Lo quadret be. || Berberet de Reus: Molt be; ho aprofitarem casi tot. || P. A. y C. Bastant se n' insertará. || Alivedios. Lo sonet es fúid. || A. Farigola. Alguna coseta n' aprofitarem. || E. Saspóns. L' idea está be, pero la poesia está mal desarrollada. || A. Salabert. Tot flúixeja. || Acsoib. Algo asirá. || M. Callis. Es bastant manso tot. De conversas y combinacions de lletres La Tramontana no n' publicarà: no val la pena.

ADMINISTRACIÓ

J. R. (Vilanova y Geltrú). Queda servit. || P. S. (Vendrell). Enviem lo que demana. La direcció la trobará en lo mateix periódich. || J. M. (Banyolas). Ho sentim. || N. G. (Girona). Queda complascut. || V. P. (Sallent). Enviem lo que demana. || J. B. G. (Llagostera). Está molt be ||

LO PAS DEL RUBICON

Per tot arreu se va á Roma

ACTUALITATS... FUTURAS

Qui no vol creure al pare y la mare te de creure á la pell de cabra